

THE LATEST OPPORTUNITIES FOR LEARNING, BROADCASTING AND SOCIAL DEVELOPMENT

Abstracts of XIV International Scientific and Practical Conference

Graz, Austria
(April 08-10, 2024)

UDC 01.1

ISBN – 9-789-40372-375-4

The XIV International Scientific and Practical Conference "The latest opportunities for learning, broadcasting and social development", April 08-10, 2024, Graz, Austria. 365p.

Text Copyright © 2024 by the European Conference (<https://eu-conf.com/>).

Illustrations © 2024 by the European Conference.

Cover design: European Conference (<https://eu-conf.com/>).

© Cover art: European Conference (<https://eu-conf.com/>).

© All rights reserved.

No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted, in any form or by any means, or stored in a data base or retrieval system, without the prior written permission of the publisher. The content and reliability of the articles are the responsibility of the authors. When using and borrowing materials reference to the publication is required. Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighboring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

The recommended citation for this publication is: Shubenko L., Shokh S., Pavlichenko A. Lateral growth of cherry trees depends on strength of growth and yield. Abstracts of XIV International Scientific and Practical Conference. Graz, Austria. Pp. 17-18.

URL: <https://eu-conf.com/en/events/the-latest-opportunities-for-learning-broadcasting-and-social-development/>

TABLE OF CONTENTS

ADVERTISING		
1.	Коляда-Березовська Т.Ф., Мешкала К. РЕКЛАМНЕ КОМУНІКУВАННЯ НА ЕТАПІ ГІБРИДНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	12
AGRICULTURAL SCIENCES		
2.	Shubenko L., Shokh S., Pavlichenko A. LATERAL GROWTH OF CHERRY TREES DEPENDS ON STRENGTH OF GROWTH AND YIELD	17
ARCHITECTURE, CONSTRUCTION		
3.	Корнілова Л. ЦИФРОВІ МЕТОДИ В АРХІТЕКТУРНОМУ ПРОЄКТУВАННІ	19
4.	Процорова Ю.С., Войко Н.Ю. ПРИЙОМИ ЛАНДШАФТНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ПСИХОЕМОЦІЙНИЙ СТАН ВІДВІДУВАЧІВ СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО КУЛЬТУРНО-ПІЗНАВАЛЬНОГО ПАРКУ "ЕМОЦІЙ" У М. ОДЕСА, УКРАЇНА	22
5.	Фостащенко О.М., Гондар С.О., Фостащенко Д.О. АРХІТЕКТУРНА СПАДЩИНА МЕНОНІТІВ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ	27
ART HISTORY		
6.	Небесник І.І. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ У СТВОРЕННІ ЛОГОТИПІВ	31
BIOLOGY		
7.	Gulmira B., Khalitova A., Popkova S. INTEGRATION OF BIOLOGY, PHYSICAL EDUCATION AND ART	36
8.	Зубцова І.В., Кайда О.Ю. СТАН ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ У МІСТІ СУМИ	41

CULTUROLOGY		
9.	Байда І.В. РОЛЬ МЕДІАКУЛЬТУРИ У МІЖКУЛЬТУРНІЙ КОМУНІКАЦІЇ: АНАЛІЗ, ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	44
ECONOMY		
10.	Kozokov S.Z. THE ROLE OF ENTREPRENEURSHIP IN THE SOCIO- ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE NAMANGAN REGION	47
11.	Zadorozhna O., Kuczabski A. A NEW METHODOLOGICAL APPROACH TO THE ANALYSIS OF ANTI-CRISIS ECONOMIC TRANSFORMATIONS	50
12.	Будько О.В., Жиленко Д.М. СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ В УПРАВЛІННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	58
13.	Даценко В.В. СОЦІАЛЬНА БЕЗПЕКА ЯК ВАГОМА СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	61
14.	Зеленько О.О., Спесівцева І.Д. ЗОВНІШНЯ ТРУДОВА МІГРАЦІЯ І ЇЇ НАСЛІДКИ ДЛЯ ЕКОНОМІКИ	63
15.	Олініченко І.В., Гудима О.О. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЄКТНОГО ФІНАНСУВАННЯ В БУДІВНИЦТВІ	66
16.	Смірнова Г.В. ДЕРЖАВНА ПРОГРАМА "ДОСТУПНІ ЛІКИ" ЯК ІНСТРУМЕНТ ВПЛИВУ НА СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ	70
GEOLOGY		
17.	Ішков В.В., Дрешпак О.С., Чечель П.О. ГЕОЛОГО-ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКОПІВСЬКОГО НАФТОГАЗОКОНДЕНСАТНОГО РОДОВИЩА (УКРАЇНА)	72

18.	Чернобук О.І., Ішков В.В. ПРО СТАТИСТИЧНИЙ ЗВ'ЯЗОК МІЖ ГЕРМАНІЄМ ТА АРСЕНОМ У ВУГІЛЬНОМУ ПЛАСТУ С8В ШАХТИ "ЗАХІДНО-ДОНБАСЬКА" (УКРАЇНА)	101
JOURNALISM		
19.	Коржова Т.В. DIGITAL PR ТА ТІК ТОК: ВЗАЄМОДІЯ В МЕРЕЖЕВО-КОМУНІКАТИВНОМУ ПРОСТОРІ	128
JURISPRUDENCE		
20.	Horodetska I., Radchenko O. ADMINISTRATIVE COERCION MEASURES: GENERAL CHARACTERISTICS AND FEATURES	131
21.	Вереша Р.В. СВІДОМА ТА ОБМЕЖЕНО СВІДОМА ПСИХІЧНА КОНСТАНТА В МЕЖАХ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ	135
22.	Кравчук А. ПРОБЛЕМИ РОЗМЕЖУВАННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ З ПРЕДСТАВНИЦТВА ІНТЕРЕСІВ УРЯДУ УКРАЇНИ В ГОСПОДАРСЬКОМУ СУДІ	139
23.	Маліновська А.А. ЩОДО ЗНАЧЕННЯ ПРОЯВЛЕННЯ НАЛЕЖНОЇ ОБАЧНОСТІ ПРИ ОБРАННІ КОНТРАГЕНТІВ ПЕРЕД УКЛАДАННЯМ ГОСПОДАРСЬКИХ ДОГОВОРІВ	143
24.	Назаренко В.О. ОКРЕМІ ОСОБЛИВОСТІ ДЖЕРЕЛ ТРУДОВОГО ПРАВА	146
25.	Рибалко В.О. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ НАЙНОВІШИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЗАСТОСУВАННЯ ОЦІННОГО ПОНЯТТЯ "ДОБРОЧЕСНІСТЬ" У ПРАКТИЦІ ДОБОРУ ТА КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ОЦІНЮВАННЯ СУДДІВ	149
MANAGEMENT, MARKETING		
26.	Guliaiev V., Hlushchenko O., Khmelyliuk A. ORGANIZATION OF TRAINING IN THE DUAL FORM OF HIGHER EDUCATION: KEY ASPECTS AND CHALLENGES	156

27.	Кіндрук І.В., Грищенко І.М. РОЛЬ ТА ПРОЯВИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЧЕСНОТ І ВАД ЛЮДИНИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ ПОСАДОВИХ ОБОВ'ЯЗКІВ ПУБЛІЧНИМИ СЛУЖБОВЦЯМИ (ЗГІДНО ПОЛОЖЕНЬ ТЕОЛОГІЧНОЇ ТЕОРІЇ)	161
28.	Паршин Ю.І., Нежурін В.В., Нежурін Я.В. РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ГАЛУЗІ ЧОРНОЇ МЕТАЛУРГІЇ ПРИДНІПРОВ'Я В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	164
29.	Рожко В.І. ВИЗНАЧЕННЯ ЗОВНІШНІХ ФАКТОРІВ ПРИ ВИБОРІ СТРАТЕГІЇ ВИХОДУ НА ЗОВНІШНІЙ РИНОК	171
MEDICINE		
30.	Ткач О. SPECIAL ASPECTS OF DIAGNOSTICS, TREATMENT AND REHABILITATION OF SCHOOL-AGED CHILDREN WITH IMPAIRED POSTURE	175
31.	Rahmonova Shoxsanom Rahim qizi DISEASES OF THE ORAL MUCOSA	177
32.	Гошовська А.В., Костинян А.І. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ЛІКУВАННЯ АМЕНОРЕЇ ПО ВТРАТІ МАСИ ТІЛА	181
33.	Бухолдін М., Будзин В.Р. ПОЛІПШЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ ОСІБ З ДЕФОРМУЮЧИМ ОСТЕОАРТРОЗОМ КОЛІННОГО СУГЛОБА	184
34.	Матузок А.Е., Добржанська Є.І. ДЕРМАТОЛОГІЧНІ ПРОЯВИ COVID-19 У ДОРΟΣЛИХ ПАЦІЄНТІВ	188
35.	Остапенко А.О., Коляда Н.А. ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ МІКОПЛАЗМОВОЇ ІНФЕКЦІЇ	190
36.	Петрищук У.В., Іванишин І.І. ВПЛИВ КУРІННЯ СИГАРЕТ І АЙКОСУ НА СЕРЦЕВО- СУДИННУ СИСТЕМУ	192

37.	Почтар В. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ БАГАТОФОРМНОЇ ЕКСУДАТИВНОЇ ЕРИТЕМИ СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ ПОРОЖНИНИ РОТА	196
PEDAGOGY		
38.	Zhaksykeldykyzy A. G. ISSUES OF IMPROVING THE MEDIATION EDUCATION OF STUDENTS	199
39.	Pyurko V., Khrystova T. USE OF DIGITAL CONTENT DURING ADAPTIVE PHYSICAL CULTURE AT CHILDREN WITH PROGRESSIVE MUSCULAR DYSTROPHIES	205
40.	Sadovska A.R. READING FOREIGN LANGUAGE LITERARY TEXTS AS A MEANS OF FORMING LINGUISTIC PERSONALITY	209
41.	Shovkatov Sh. METHODS OF PROVING THEOLOGICAL ISSUES IN THE BOOK "USUL AD-DIN"	213
42.	Zhangabylykyzy Y.A. INCREASING HIGHER EDUCATION STUDENTS' MOTIVATION TO STUDY A FOREIGN LANGUAGE	216
43.	Андрощук К.М. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИКОРИСТАННЯ ФАХОВИХ АНГЛОМОВНИХ ФОРУМІВ ДЛЯ РОЗВИТКУ ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ	222
44.	Барбашова І.А., Бородін О.І. ЗМІСТОВИЙ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИЙ РЕСУРСИ НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ "Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ"	226
45.	Васьків С.Т. НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ МІЖЕТНІЧНИХ ВІДНОСИН	230

46.	Крижановський А.А., Романюк М.В., Терещенко М.А. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ У ФУТБОЛІ	233
47.	Моржецький О.В., Єсаулов М.Ю., Боголій С.М. СОЦІАЛЬНА ВЗАЄМОДІЯ ТА ЕМОЦІЙНИЙ ЗВ'ЯЗОК У КОНТЕКСТІ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ	236
48.	Музика Н. А., Назарчук Д.Р., Бартків О.С. ДИСКУСІЯ ЯК МЕТОД ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ	240
49.	Родіков В.Г. ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ ТРЕНІНГ ЯК СУЧАСНИЙ ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ	244
50.	Самсонова О.О., Парчук Н.Г. РОЛЬ БАТЬКІВ У МОРАЛЬНОМУ ВИХОВАННІ ДОШКІЛЬНИКІВ	247
51.	Скібіна О.В. ДИДАКТИЧНА МОДЕЛЬ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ	250
52.	Стукалова Т.Г. ВПЛИВ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА НА СТАНОВЛЕННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ПІДРОСТАЮЧОГО ПОКОЛІННЯ В УКРАЇНІ	254
53.	Турлюн Р.Р., Серeda Н.Б. ВПЛИВ КАЗОК ТА ЇХ ПЕРСОНАЖІВ НА РОЗВИТОК ХУДОЖНЬО-ОБРАЗНОГО МИСЛЕННЯ ДИТИНИ	258
54.	Холтобіна О.У. ВПЛИВ ПОЕЗІЇ НА РОЗВИТОК ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	261
55.	Юркевич Ж.В., Роїк О.С. ВИКОРИСТАННЯ ВЕБ-САЙТІВ ДЛЯ РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ШКОЛЯРІВ	263

PHILOLOGY		
56.	Pirmuhamedov B.B. FRAZEOLOGIZMLAR TARJIMASINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	267
57.	Bekzodbek M. EXPLANATION OF THE PROBLEM OF FAMILY SUPPLY IN "AL-FIQH AN-NOFE" BY NASIRUDDIN SAMARQANDI	270
58.	Коломієць О.М. STRUCTURAL AND SEMANTIC CHARACTERISTICS OF PROFESSIONAL AND ACADEMIC TEXTS IN THE ENGLISH LANGUAGE	274
59.	Пригодій Р.В. ОБРАЗ КЕЙТ МІДДЛТОН В АНГЛОМОВНОМУ МЕДІЙНОМУ ПРОСТОРІ	277
60.	Шевців Г.М. ДО АНАЛІЗУ АВТОБІОГРАФІЧНОГО НАРАТИВУ ФРІДРІХА НІЦШЕ	280
PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES		
61.	Ілин М.М. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ІСТОРІЇ ФІЗИКИ І МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ФІЗИКИ НА ПРИКАРПАТТІ	285
62.	Мазур К.С. КОМПЕТЕНТНІСТИЙ ПОТЕНЦІАЛ МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ	288
PSYCHOLOGY		
63.	Магаляс О.А., Онуфрієва Л.А. ПСИХОЛОГІЧНА ГОТОВНІСТЬ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ДО СТВОРЕННЯ СІМ'Ї	293
64.	Макарова А.Д. ОСОБЛИВОСТІ ЕМОЦІЙНОЇ СФЕРИ ПІДЛІТКІВ І ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ЗІ ЗДОРОВ'ЯМ	299

TECHNICAL SCIENCES		
65.	Bieliakov R., Fesenko O., Kapran E. ESTIMATION OF DECISION-MAKING DECISIONS OF NODE RESOURCES OF A MANET CLASS COMMUNICATION NETWORK USING FUZZY AND ELM ALGORITHMS	303
66.	Biesova O. ANALYSIS OF OPPORTUNITIES TO INCREASE THE DETECTION RANGE OF COASTAL AND MARITIME-BASED CENTIMETER-WAVE RADARS	308
67.	Myshchenko Yuliia, Parfonova Oksana RESEARCH AND COMPARATIVE ANALYSIS OF MONOLITHIC AND MICROSERVICE SOFTWARE APPLICATION ARCHITECTURE	310
68.	Zabiiaka N.A., Onopko M.O., Buriak D.O. THE USE OF CYLINDRICAL-CONICAL FERMENTERS IN BEER PRODUCTION	314
69.	Баранова Т.Є., Колісник Д.І. ВПЛИВ ДІОКСИДІВ АЗОТУ НА ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ	316
70.	Бесова О.В. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ЗМЕНШЕННЯ ФЕДИНГУ І ФЛУКТУАЦІЙ ЛУНА – СИГНАЛІВ СКЛАДНИХ ЦІЛІЙ ПРИ ВИКОРИСТАННІ БАГАТО – ЧАСТОТНИХ СИГНАЛІВ	320
71.	Готра Л.М., Савицький А.В., Барило Г.І. МАКРОМОДЕЛЬ ОПТОПАРИ НА СТРУКТУРАХ ОРГАНІЧНОЇ ЕЛЕКТРОНІКИ	322
72.	Забіяка Н.А., Афанасенко В.Д., Заварзін В.В. РОЗРОБКА КОЛОНИ-ДЕЕТАНІЗАТОРА В СКЛАДІ ГАЗОФРАКЦІОНУЮЧОЇ УСТАНОВКИ	325
73.	Кузьменко А.І., Шеленкова Л.Є., Батрак В.С. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ТРАНСПОРТНИХ СИСТЕМ	329
74.	Мельянцов П.Т., Лосіков О.М., Сидоренко В.К. ОЦІНКА НАДІЙНОСТІ ГІДРОРОЗПОДІЛЬНИКІВ КЕРУВАННЯ РОБОЧИМ ОБ'ЄМОМ РЕГУЛЬОВАНИХ АКСІАЛЬНО-ПОРШНЕВИХ ГІДРОНАСОСІВ	333

75.	Папроцький О.В., Ющенко Л.П. ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПАПЕРОВОЇ ПРОДУКЦІЇ З ВТОРИННОЇ СИРОВИНИ	338
76.	Потапов Д.О., Вітольберг В.Г., Бугаєць Н.В. ВПЛИВ КОНСТРУКЦІЇ ПРОМІЖНИХ РЕЙКОВИХ СКРІПЛЕНЬ НА РОБОТУ РЕЙОК В КРИВИХ ДІЛЯНКАХ ЗАЛІЗНИЧНОЇ КОЛІЇ	341
77.	Сироватка В.Л. НОВІ КОМПОЗИЦІЙНІ ЗНОСОСТІЙКІ ТА АНТИФРІКЦІЙНІ ГАЗОТЕРМІЧНІ ПОКРИТТЯ	345
78.	Шинкарук Л., Мельничук І., Квадрович О. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА НАСЛІДКІВ РУЙНУВАННЯ КАХОВСЬКОГО ГІДРОВУЗЛА І ЧИ ПОТРІБНО ЙОГО ВІДНОВЛЮВАТИ	347
TOURISM		
79.	Alimbekova D., Dzhanaeva D., Shakenova A. REFLECTION OF THE AGES. KAZAKH GRAFT IN THE NEW WORLD	354
80.	Крапівіна Г.О., Ліпинський Л.К., Остроух Н.Л. ТЕНДЕНЦІЇ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ ПІСЛЯ ПОЧАТКУ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ	358
VETERINARIAN		
81.	Savelyev Y., Rudenko A., Markovska L. BIOLOGICALLY ACTIVE POLYURETHANE FOAM MATERIALS FOR VETERINARY	361

ДИСКУСІЯ ЯК МЕТОД ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ

Музика Н.А.

студентка 2 курсу
факультету іноземної філології,
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Назарчук Д.Р.

студентка 2 курсу
факультету іноземної філології,
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Бартків О.С.

доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти, кандидат
педагогічних наук,
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Сучасне освітнє середовище не обмежується лише передачею знань, але й ставить перед собою завдання формування гармонійно розвиненої особистості. Одним із ключових аспектів такого розвитку є естетичне виховання, яке спрямоване на розкриття і розвиток художнього смаку, естетичних почуттів та культури. У контексті шкільної освіти, важливим стає пошук ефективних методів, які сприятимуть формуванню естетичного смаку учнів. Серед них виокремлюється дискусія, що надає можливість активно взаємодіяти, обмінюватися думками та розвивати аналітичне мислення. Однак, не в усіх випадках ефективність дискусії, як методу естетичного виховання була достатньо проаналізована та оцінена. А тому поставлена проблема вимагає дослідження, спрямоване на виявлення переваг та недоліків використання дискусії.

Велику увагу методу дискусії приділяли такі науковці як Т. Гриценко, І. Зязюн, Г. Ковальчук, Н. Мойсенюк, О. Пометун та інші.

Мета дослідження полягає у визначенні умов ефективного використання дискусії як методу естетичного виховання школярів, зосереджуючись на його впливі на розвиток естетичних почуттів, формування художнього смаку та виявленні чинників, що впливають на успішне впровадження дискусійного підходу в освітній процес.

Аналіз літератури засвідчив, що в науковців відсутній єдиний погляд на визначення місця дискусії у класифікації методів навчання та виховання, проте щодо трактування самого поняття думки вчених збігаються. У більшості наукових досліджень, дискусія належить до інтерактивних методів виховання. Варто наголосити, що інтерактивний (від англ. interaction – взаємодія) означає «здатний

до взаємодії, співробітництва, діалогу». Метою інтерактивних технологій навчання є набуття учнями інтеркультурної компетентності – готовності, здатності до комунікативної і кооперативної діяльності, оволодіння комплексом відповідних умінь [6].

Наприклад, як це визначає Т. Гриценко, «дискусія – форма колективного обговорення на занятті в академічній групі, мета якої виявити істину через зіставлення різних поглядів, правильне розв'язання проблеми. Під час такого обговорення виявляються різні позиції, а емоційно інтелектуальний поштовх пробуджує бажання активно мислити» [3].

Дискусія, за визначенням О. Пометун, є інтерактивним методом, спрямованим на розвиток критичного мислення, вміння аргументувати свою позицію та виявляти глибокі знання з обговорюваної теми. Це форма активного взаємодії, яка дозволяє учасникам обмінюватися думками та досліджувати різні точки зору [6].

Підготовка і проведення диспуту мають свою методику:

- вибір теми;
- розробка плану підготовки диспуту з переліком відповідальних за певну ланку роботи;
- визначення основних питань дискусії;
- добір літератури з обговорюваної проблеми;
- вибір ведучого диспуту.

О. Дем'янчук констатує, що найбільш оптимальною формою/методом вербальної реалізації естетичного досвіду є вільна дискусія, в ході якої вчитель працює в ролі модератора неформальної розмови, яка має імпровізований і безпосередній, характер. За такої умови хід дискусії стимулює її учасників до вільного висловлювання суджень, сприяє розвитку логічного, аналітичного та критичного мислення; дозволяє учням відчувати почуття власної гідності, відповідальності – вони активні учасники дискусії, а не особистості, які підтримують чужу, неприйнятну для себе думку [4].

Для організації аналізу-інтерпретації творів мистецтва, високу ефективність має фасилітована (від латин, *facilis* – легкий, англ. *facilitate* – полегшувати, допомагати) дискусія як технологія, принциповою особливістю якої є опосередкована участь педагога в колегіальному самонавчанні учнів. Фасилітована дискусія полягає в колективному обговоренні певної проблеми, що має на меті спільне прийняття рішення, наближення до результату (знаходити рішення, відкривати нові ідеї, утворювати консенсус) за допомогою певних стратегій, спрямовуючих запитань і спеціальних прийомів ведучого – фасилітатора [5]. Відмінність цього виду дискусії від інших у тому, що не подається додаткова інформація про авторів творів, які розглядаються; час їх створення; художні засоби тощо. Без будь-якої зовнішньої інформації діти мають навчитися «вичерпувати» зміст твору із самого твору. Основна роль вчителя в процесі такої дискусії, за допомогою заздалегідь розроблених запитань керувати її ходом і спрямовувати до прийняття єдиних рішень. Учитель є посередником у взаємодії учнів, стимулюючи їхні пізнавальні процеси, творче мислення учасників обговорення, допомагає їм включитися в активний пізнавальний

пошук у процесі сприйняття мистецьких творів і їх колективного обговорення [5].

Значимість естетичного виховання у загальноосвітніх закладах та його вплив на розвиток особистості школярів дозволяє підвищити використання дискусії.

Поглиблене обговорення різних аспектів мистецтва та естетичних цінностей може стати основою для формування у здобувачів освіти уявлень про красу, гармонію та виразність.

Для дискусії доцільно добирати теми, які безпосередньо торкаються життя здобувачів освіти, відповідають їхньому рівню емоційних реакцій і естетичних потреб. Звичайно, з кожним роком поглиблюючи і розширюючи діапазон творів мистецтва. Пізнавальні потреби учнів мають бути задоволені одночасно із отриманням естетичного ефекту. У процесі вивчення освітнього компонента «Педагогіка (Методика виховної роботи)» з метою реалізації на практиці методу диспуту в процесі естетичного виховання використовуємо такі теми: «Роль мистецтва у сучасному житті» – дискусія передбачає обговорення ролі мистецтва в сучасному суспільстві, його вплив на повсякденну діяльність, соціальні взаємини та індивідуальний розвиток. Ця тема дозволяє дослідити вплив мистецтва на культуру, економіку, політику та інші аспекти сучасного життя; «Естетика в повсякденному житті» – дозволяє здобувачам освіти розглянути красу та естетичні аспекти свого оточення. Учні можуть ділитися власними спостереженнями про те, як естетика впливає на їхні власні почуття, емоції та ставлення до світу; «Традиції та сучасність у мистецтві» – має на меті порівняння традиційних та сучасних форм мистецтва, що уможливорює розкриття різноманітності та еволюції художніх напрямів. Обговорення цієї теми допомагає розуміти, як змінюються виразність та цінності в мистецтві з плином часу; «Естетика в музиці, живописі, літературі тощо» – передбачає розгляд різних видів мистецтва через призму їхньої естетичності дає можливість оцінити різноманітність художніх форм і їхній вплив на суспільство. Порівняння різних видів мистецтва допомагає збагатити їхнє художнє бачення та розвиває аналітичні навички; «Художній смак та культурна спадщина» – дозволяє провести обговорення різноманітності художніх стилів та їх вплив на формування художнього смаку, дає можливість розуміти та оцінювати різну виразність художніх течій. Це також дозволяє учням краще розуміти та цінувати культурну спадщину [1].

Для ефективності дискусії як методу естетичного виховання потрібно дотримуватися певних умов. У першу чергу, необхідно чітко визначити мету та завдання обговорення. Учасники повинні розуміти, що саме вони мають досягти, щоб спрямувати свої зусилля на досягнення поставленої цілі. Крім того, ретельна підготовка є ключовою. Здобувачі освіти повинні мати достатньо інформації та аргументів, щоб продуктивно обговорювати тему. Повага до думок інших також є необхідною умовою. Кожен учень має право на власну точку зору, та цінувати різноманітність поглядів. Важливо, щоб всі учасники брали активну участь в обговоренні, висловлювали свої думки та реагували на думки інших.

Обов'язковою умовою ефективної дискусії є підбиття підсумків та формулювання висновків.

Отже, дискусія є важливим і ефективним методом естетичного виховання. Він сприяє активній участі учнів, розвитку критичного мислення та здатності аргументувати свої погляди; дозволяє вільно обмінюватися думками та перспективами, що допомагає учням розширювати свій естетичний світогляд та розуміння мистецтва. Виховання естетичних поглядів, естетичного смаку, культури спілкування в ході дискусії допомагає виховувати повноцінну, естетично розвинуту особистість.

Список літератури

1. Бартків О. С. Мельник І.М. Методика виховної роботи : навч.-метод. рекомєнд. (для студентів спеціальності 014 Середня освіта (Математика, біологія, природознавство і здоров'я людини, інформатика, фізика, географія, фізична культура, хімія)). Луцьк, 2023. 86 с.: <https://>
2. Васянович Г. П. Філософсько-педагогічні ідеї академіка Івана Зязюна. *Педагогіка і психологія професійної освіти*. 2014. № 4. С. 217-227.
3. Гриценко Т. Б. Етика ділового спілкування: Навч. посібник/ [Т. Б. Гриценко, С. П. Гриценко, Т. Д. Іщенко, Т. Ф. Мельничук та ін.]; за редакцією Т. Б. Гриценко, Т. Д. Іщенко, Т. Ф. Мельничук. К.: Центр учбової літератури, 2007. 344 с.
4. Дем'янчук О. Н. Особливості естетичного виховання підлітків засобами образотворчого мистецтва. *Professional Art Education*. № 4, 2023. С. 6-13.
5. Педагогіка мистецтва. Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи для студентів спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація / Укл. : Скорик Т. В. Чернігів : НУЧК імені Т.Г. Шевченка, 2023. 56 с.
6. Пометун О. І. Енциклопедія інтерактивного навчання. К., 2007. 144с.